

AD Centar "EKVISTA"

Podgorica, 8. jul 2010.

Poštovani,

kao nevladine organizacije koje aktivno rade na zaštiti ljudskih prava i unaprjeđenju položaja žena u Crnoj Gori, izražavamo zadovoljstvo zbog usvajanja dugo očekivanog Predloga zakona o zaštiti od nasilja u porodici od strane Vlade Crne Gore.

Naše organizacije su u želji da doprinesu boljem zakonskom rješenju, za vrijeme javne rasprave o Nacrtu zakona o zaštiti od nasilja u porodici, predlagaču zakona, Ministarstvu pravde, blagovremeno dostavile komentare na Nacrt zakona.

Međutim, samo manji dio naših predloga unijet je u Predlog zakona, i to ne i oni koji su, po našem mišljenju i po preporukama Ujedinjenih Nacija, ključni za efikasnu primjenu takvog zakona. Zbog toga vam predlažemo 24 amandmana na Predlog zakona, koji su zasnovani na našoj dugogodišnjoj praksi u pružanju konkretne pomoći ženama i djeci žrtvama porodičnog nasilja, na preporukama Ujedinjenih nacija i na pažljivoj uporednoj analizi zakona o zaštiti od nasilja u porodici iz regiona i podacima kojima raspolažemo o njihovoj primjeni.

Naši osnovni predlozi su sljedeći:

1. predvidjeti osnivanje **komisije za praćenje primjene zakona**, koju bi činilo 9 članova, među kojima i predstavnici NVO, a koja bi nadležnim ministrima podnosila prijedloge i mišljenja za unaprjeđenje primjene ovog i drugih zakona od značaja za zaštitu žrtava nasilja u porodici. Takođe, neophodno je i obezbijediti finansijsku podršku žrtvama nasilja i smatramo da u tom cilju treba predvidjeti osnivanje **Fonda za podršku žrtvama domaćeg nasilja**, za koji bi se sredstva izdvajala iz budžeta, od prekršajnih kazni i donacija;

2. **preciznije propisati obaveze državnih institucija za donošenje pratećih propisa za sprovođenje zakona** u razumnom roku; npr. u pogledu nove zaštitne mjere obaveznog psihosocijalnog tretmana, neophodno je propisati obavezu nadležnog ministra da u određenom roku donese podzakonske akte za određivanje i sprovođenje te mjere, i sl;

3. **proširiti krug lica na koja se zakon primjenjuje** tako da uključi i lica u emotivnoj vezi koja ne žive u istom domaćinstvu (čl. 3), **kao i oblike nasilja koje obuhvata** tako da se predvidi i prinuda na brak, kao i da se oblici nasilja ne predvide isključivo, već da se ostavi prostor da zakon zabrani i nove oblike nasilja (čl. 8).

4. **dati zaštitne mjere:** ograničavanje nasilniku prenosa zajedničke imovine; obezbjeđivanje žrtvi prava na privremeno korišćenje zajedničke imovine; obezbjeđivanje hitne finansijske podrške žrtvi i njenoj djeci (čl. 20);

5. produžiti maksimalno trajanje zaštitne mjere **udaljenje iz stana** učiniocu nasilja do dvije godine, umjesto predloženih 6 mjeseci (čl. 21), u skladu sa iskustvom Hrvatske, kako bi se omogućilo izricanje mjere odgovarajućeg trajanja koja bi omogućila dovoljno vremena za reintegraciju žrtava, i zaštitu djece koja ne bi bila prinuđena da se sele za vrijeme školske godine itd;

6. u situacijama gdje je neophodno da se žrtva bez odlaganja zaštiti, **skratiti rok za izricanje zaštitne mjere** sa 48 na 24 časa (čl. 29, stav 1)

7. **predvidjeti da redovni sud, a ne organ za prekršaje odlučuje o zaštitnim mjerama do konačne reforme organa za prekršaje u nezavisna sudska tijela**, u skladu s evropskim standardima ljudskih prava. U Hrvatskoj i BiH o ovim mjerama odlučuju prekršajni sudovi, što je praktično rješenje, ali ga u ovim državama omogućava činjenica da su reforme organa za prekršaje odavno sprovedene, za razliku od Crne Gore.

Predložili smo dopunu predloženih zaštitnih mjera i drugih obaveza nadležnih organa i odredbi čiju smo neophodnost uvidjeli kroz praksu, sve u cilju djelotvorne zaštite žrtava nasilja (npr. precizirati da će se dijete smatrati žrtvom nasilja i onda kada je očevidac nasilja prema drugom članu porodice; da se povjerljivost podaka o žrtvi naročito odnosi na one koje mogu ugroziti njen psihofizički integritet; da povjerljivo lice po izboru žrtve koje je prati u postupku zaštite ne može biti saslušano kao svjedok, osim ako žrtva za to da saglasnost, itd.)

U prilogu dostavljamo predlog amandmana na Predlog zakona o zaštiti od nasilja u porodici, sa obrazloženjima, kao i preporuke Ujedinjenih Nacija za unaprjeđenje zakona za suzbijanje nasilja nad ženama koje vam, zbog njihove obimnosti dostavljamo u elektronskoj formi i na engleskom jeziku.

Smatramo da će se jedino dopunom postojećeg Predloga zakona ovim amandmanima dobiti zakonsko rješenje koje će biti moguće efikasno i djelotvorno primijeniti u praksi, pa ljubazno molimo da razmotrite naše amandmane i založite se za njihovo usvajanje kada se Predlog zakona nadje na dnevnom redu Skupštine Crne Gore.

S poštovanjem,

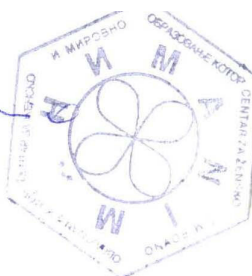
mr Tea Gorjanc Prelević, izvršna direktorka NVO Akcija za ljudska prava

Ljiljana Raičević, izvršna direktorka NVO Sigurna ženska kuća

NVO Anima

Ljupka Kovačević, koordinatorka NVO Anima

Nataša Medjedovic, izvršna direktorka NVO SOS Nikšić

Milan Šaranović, direktor NVO Centar za anti-diskriminaciju EKUISTA

Daliborka Uljarević, izvršna direktorka NVO Centar za građansko obrazovanje

Biljana Zeković, izvršna direktorka NVO SOS Podgorica

